

Vol. I. Foll. 189. Skandha I. fol. 40^b; II. fol. 56^b; III. fol. 129^b; IV. fol. 189^b. Hoc volumen anno 1406 (श्रीप्राग्वटज्ञातीयमहंसरवणसुतमहंमैलाकेन) exaratum est. In libro quarto folium १५२ desideratur.

Vol. II. Foll. 190-374. Skandha VI. fol. 216^b; VII. fol. 252^b;¹ VIII. fol. 296^b; XI. fol. 352^b; XII. fol. 374^b. Libri sexti folia १-१२, et libri V. IX. X. desunt.

Hoc volumen anno 1407 a Mahammelāka, Maham-saravaṇae filio, Ajayasīhae nepote, (श्रीघोषा (?) वेलाकूले राउश्रीसारंगदेवविजयराज्ये) accurate exaratum est. (FRASER 2.)

811, 812.

Lit. Devan. Charta Ind. Long. 15. Lat. 8. Linn. 13-16.

Bhāgavatapurāṇam cum Śrīdharae commentario, Bhāvārthadīpikā appellato.

Vol. I. Foll. 480. Skandha I. fol. 77^b; II. fol. 120^b; III. fol. 238^b; IV. fol. 335^b; V. fol. 418^b; VI. fol. 480^b.

Vol. II. Foll. 583. Skandha VII. fol. 57^b; VIII. fol. 102^b; IX. fol. 150^b; X^a. fol. 293^b; X^b. fol. 422^b; XI. fol. 551^b; XII. fol. 583^b.

Haec volumina anno 1794 a paṇḍita-Kalabhavāne-dāsa exarata sunt. (WALKER 215, 216.)

813, 814.

Opus unum in voluminibus duobus religatum. Lit. Devan. Charta Ind. Long. 11. Lat. 5. Linn. 10.

Matsyapurāṇae textus satis accuratus.

Vol. I. foll. 301; vol. II. foll. 302-601. Hoc loco de cataclysmo narrationem, collato codice Wilsoniano 21 emendatam, e capitibus 1 et 2 transscripsi:

पुरा राजा मनुर्नाम चीर्णैवानखिलं तपः । पुत्रे राज्यं समारोप्य क्षमावाचविन्दनः ॥१॥ मलयस्यैकदेशे तु सर्वात्मा गुणसंयुतः । समदुःखसुखो वीरः प्राप्तवान्योगमुत्तमं ॥२॥ वचनं वरदश्चास्य वर्धायुतशते गते । वरं वृणीष्य चोवाच प्रीतात्मा कमलासनः ॥३॥ एवमुक्त्वा ब्रवी-द्राजा प्रणम्य स पितामहं । एकनेवाहमिच्छामि त्वत्तो वरमुत्तमं ॥४॥ भूतग्रामस्य सर्वस्य स्थावरस्य चरस्य च । भविता रक्षणायाहं प्रलये समुपस्थिते ॥५॥ एवमस्त्विति विश्वात्मा तत्त्वैवान्तरधीयत । पुष्पवृष्टिश्च महती खान्दपात सुरार्पिता ॥६॥ कदाचिदाश्रमे तस्य कुर्वतः पितृ-तर्पणं । पपात पाण्योरुपरि शफरी जलसंयुता ॥७॥ दृष्ट्वा तच्छरीरूपं

¹ In fine haec subscripta sunt: संवत् १४६० वर्षे भाद्रपदादि ४ रवौ अष्टौह श्रीदेवपत्तनमहंलकरणे महाराजश्रीब्रह्मदासविजयराज्ये समस्तपंचकुलप्रतिपत्तौ etc.

स दयालुर्भूतः । रक्षणायाकरोद्यत्नं स तस्य¹ करकोदके (स तस्मिन्क-रकोदरे Cod. W.) ॥८॥ अहोरात्रेण चैकेन षोडशांगुलविसृतः । सोऽभवन्मत्स्यरूपेण पाहि पाहीति चाब्रवीत् ॥९॥ स तमादाय मणिके प्राक्षिपज्जलचारिणं । तत्रापि चैकरात्रेण हस्तत्रयमवर्धत ॥१०॥ पुनः प्राहार्तनादेन सहस्रकिरणोत्सृजं । स मत्स्यः पाहि पाहीति त्वामहं शरणं गतः ॥११॥ ततः स कूपे तं मत्स्यं प्राहिणोद्विनन्दनः । यदा न माति तत्रापि तदा मत्स्यः सरोवरे ॥१२॥ क्षिप्रः स पृथुतामागात्पुनर्योजन-संभितां । तत्राप्याह पुनर्दीनः पाहि पाहि नृपात्मज ॥१३॥ ततः स मनुना क्षिप्रो गंगायामत्यवर्धत² । यदा तदा समुद्रे तं प्राक्षिपन्मेदिनी-पतिः ॥१४॥ यदा समुद्रमखिलं व्याप्यासौ समवस्थितः । तदा प्राह मनुर्भीतः कोऽपि त्वमसुरेतरः ॥१५॥ अथवा वामुदेवस्त्वमस्य ईदृक्कथं भवेत् । योजनायुतविंशत्या कस्य तुल्यं भवेद्वपुः ॥१६॥ ज्ञातस्त्वं मत्स्य-रूपेण मां खेदयसि केशव । हृषीकेश जगन्नाथ जगद्धाम नमोऽस्तु ते ॥१७॥ एवमुक्तः स भगवान्मत्स्यरूपी जनार्दनः । साधु साध्विति प्रोवाच सम्यग्ज्ञातं त्वयानघ ॥१८॥ अचिरेणैव कालेन मेदिनी मेदिनीपते । भविष्यति जले मग्ना सशैलवनकानना ॥१९॥ नौरियं सर्वदेवानां निकायेन विनिर्मिता । महाजीवनिकायस्य रक्षणां महीपते ॥२०॥ खेदाङ्गोद्भिजा जीवा ये च जीवा जरायुजाः । अस्यां निधाय सर्वास्तान-नर्थात्पाहि सुव्रत ॥२१॥ युगांतवाताभिहता यदा चलति नौरूप । जृम्भेऽस्मिन्मम राजेन्द्र तदेमां संयमिष्यसि ॥२२॥ ततो लयांते सर्वस्य स्थावरस्य चरस्य च । प्रजापतिस्त्वं भविता जगतः पृथिवीपते ॥२३॥ एवं कृते महाराज सर्वज्ञो धृतिमानृषिः । मन्वंतराधिपश्चापि देवपूज्यो भविष्यसि ॥२४॥ एवमुक्त्वा मनुस्तेन पप्रच्छासुरसूदनं । वर्षैः कियद्भिर्भ-गवन्भविष्यन्तरक्षयः ॥२५॥ सञ्चानि च कथं नाथ रक्षिष्ये मधुसूदन । त्वया सह पुनर्योगः कथं वा भविता मम ॥२६॥ श्रीमत्स्य उवाच ॥ अद्यप्रभृत्यनावृष्टिर्भविष्यति महीतले । यावद्वर्षशतं सागं दुर्भिर्धं नरका-वहं³ ॥२७॥ ततोऽल्पसन्नद्धयदा रश्मयः सप्त दारुणाः । सप्तसप्तेर्भ-विष्यन्ति प्रतप्तांगारवर्षिणः ॥२८॥ और्वानलोऽपि विकृतिं गमिष्यति युगक्षये । विषाग्निश्चापि पातालात्संकर्षणमुखच्युतः ॥२९॥ भवस्यापि ललाटोत्थस्तृतीयनयनानलः । जगद्गर्ध तथा क्षोभं गमिष्यति महा-मते ॥३०॥ एवं दग्धा मही सर्वा यदा स्याद्भस्मसंनिभा । आकाशमूष्मणा तमं भविष्यति परंतप ॥३१॥ ततः सदेवनक्षत्रं जगद्यास्यति संक्षयं । संवतो भीमनादश्च द्रोणश्रंङो बलाहकः ॥३२॥ विद्युत्पताकः शोणांबुः सन्नेत्रे लयवारिदाः । अग्निप्रस्वेदसंभूताः प्रावयिष्यन्ति मेदिनीं ॥३३॥ समुद्राः क्षोभमेष्यन्ति तत्त्वैक्येन व्यवस्थिताः । एवमेकार्णवं सर्वं भविष्यति जगच्छयं ॥३४॥ दिव्यां नावमिमां गृह्य सर्वबीजानि सर्वशः । आरोप्य रज्ज्वा योगेन मत्प्रयुक्तेन सुव्रत ॥३५॥ संयम्य नावं मच्छृगे मत्प्रभावा-भिरक्षितः । एकः स्यात्स्यसि देवेषु दग्धेष्वपि परंतप ॥३६॥ सोमसूर्या-वहं ब्रह्मा चतुर्लोकसमन्वितः । नर्मदा च नदी पुण्या मार्कंडेयो महा-नृषिः ॥३७॥ भवो वेदाः पुराणं च विद्याभिः सर्वतो वृत्तं । त्वया सार्ध-मिदं सर्वं स्यात्स्यन्तरसंक्षये ॥३८॥ एवमेकार्णवे जाते चाक्षुषेऽंतरसंक्षये । वेदान्प्रवर्तयिष्यामि त्वत्सर्गादौ महीपते ॥३९॥ सूत उवाच । एवमुक्त्वा स भगवांस्तत्त्वैवान्तरधीयत । मनुस्यास्थितो योगं वामुदेवप्रसादजं ॥४०॥

¹ तस्मै Cod.

² अप्यवर्धत Codd.

³ अशुभावहं Mill.